

List otwarty do Przewodniczącego Komisji Europejskiej, Przewodniczącego Rady Unii Europejskiej oraz Konferencji Przewodniczących Parlamentu Europejskiego wzywający do zapewnienia pełnej spójności reformowanej Wspólnej Polityki Rolnej z Europejskim Zielonym Ładem.

Bruksela, 30 września 2020

Szanowna Pani von der Leyen,

Szanowna Pani Merkel,

Szanowny Panie Sassoli

Cc: przewodniczący i przewodniczące grup politycznych w Parlamencie Europejskim,

My, organizacje z całej UE zajmujące się żywnością, rolnictwem, rozwojem, klimatem, środowiskiem oraz zdrowiem publicznymi, piszemy, by wyrazić nasz **wielki niepokój wobec porażki reformy Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), jeśli chodzi o odzwierciedlenie celów Europejskiego Zielonego Ładu**. Nowa WPR musi stać się silnym politycznym narzędziem transformacji, które pozwoli rozpocząć niezwłocznie potrzebną tranzycję w stronę zrównoważonego i społecznie sprawiedliwego systemu żywnościowego. Dlatego wzywamy do podjęcia natychmiastowych działań mających na celu pełne dostosowanie Wspólnej Polityki Rolnej do Europejskiego Zielonego Ładu.

Naukowcy ostrzegają nas, że czas, kiedy mamy jeszcze szansę zapobiec katastrofalnej [zmianie klimatu i utracie różnorodności biologicznej](#), kończy się. [Doradcy naukowi Komisji Europejskiej znaleźli](#) przytłaczające dowody na to, że „radykalna, systemowa [systemu żywnościowego] zmiana jest konieczna, a **'biznes jak zwykle' nie może być dłużej rozwiązaniem**”. Rolnicy i pracownicy w całym łańcuchu dostaw żywności - w Europie i na świecie - są kluczowymi aktorami w tym niezbędnym procesie zmiany. Wspólna Polityka Rolna musi zapewnić im właściwe wsparcie polityczne i finansowe, by mogli dokonać tej zmiany i się do niej przystosować.

Europejski Zielony Ład (EZŁ) odzwierciedla wynik europejskich wyborów z 2019 roku i bezprecedensowe wezwanie do podjęcia działań na rzecz klimatu i środowiska dochodzące ze wszystkich części społeczeństwa, szczególnie od ludzi młodych. To europejska odpowiedź na międzynarodowe porozumienia w zakresie klimatu i zrównoważenia - od Porozumienia Paryskiego w sprawie zmian klimatu po Konwencję o Różnorodności Biologicznej i Cele Zrównoważonego Rozwoju - i projekt europejskiego liderstwa w tym zakresie. Strategia „Od pola do stołu dla sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego środowisku systemu żywnościowego” (ang. *F2F Strategy*) oraz „Europejska strategia ochrony różnorodności biologicznej” (ang. *BD Strategy*) są kamieniem węgielnym Zielonego Ładu i zostały z radością powitane zarówno przez [Parlament Europejski](#) jak i europejskie rządy (*F2F*, *BD*). **Silny demokratyczny mandat wspiera Europejski Zielony Ład oraz Strategie „Od pola do stołu” i Strategię ochrony różnorodności biologicznej**. Oczekujemy, że zostanie to odzwierciedlone w działaniach.

Pandemia Covid-19 jednoznacznie unaoczniała wcześniej nie dość zauważane fakty: [degradacja ekosystemów spowodowana ekspansją i intensyfikacją rolnictwa](#) (przede wszystkim chów zwierząt) - globalny wpływ naszych niezrównoważonych wzorów produkcji i konsumpcji - [podnosi ryzyko pojawienia się nowych chorób odzwierzęcych](#). Jednocześnie - w Europie i na świecie - zła jakość żywności pozostaje główną przyczyną problemów zdrowotnych oraz śmierci we wczesnym okresie życia, a skutki zmiany klimatu już dotykają miliony ludzi.

Teraz jest czas, by Europa zaczęła działać, wzięła odpowiedzialność i przyjęła przewodnią rolę w przejściu (tranzycji) od kruchości do żywotności. WPR jest kluczową częścią tego równania. Polityka rolna przygotowana do stawienia czoła najważniejszym wyzwaniom naszej przyszłości musi wzmocnić nowe synergie między rolnikami, resztą społeczeństwa i naturą. WPR musi wesprzeć modele produkcji żywności i wzory konsumpcji, które zredukować będą europejskie zużycie zasobów naturalnych do sprawiedliwego i zrównoważonego poziomu. W związku z tym głęboko wierzymy, że **zmiana paradygmatu na agroekologiczny** jest niezbędna, aby budować system żywnościowy, który będzie zrównoważony i trwały pod względem środowiskowym, społecznym i ekonomicznym. Stanowisko to jest podzielane przez [Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa \(FAO\)](#), [Międzynarodowy Panel Ekspertów ds.](#)

[Zrównoważonych Systemów Żywnościowych \(IPES Food\)](#) oraz [Sekretariat Konwencji o Różnorodności Biologicznej](#). Rolnicy i pracownicy w całym łańcuchu systemu żywnościowego muszą stanąć na czele tej transformacji.

Wyzwania, którym Europa musi sprostać, są liczne i złożone - od kryzysu klimatycznego i kryzysu różnorodności biologicznej, po wyludnianie się terenów wiejskich, rosnący eurosceptycyzm i widmo kryzysu ekonomicznego. Wszystkie one wymagają silnego przywództwa i spójnej wizji politycznej. Europejski Zielony Ład może zapewnić zarówno przywództwo jak i wizję, ale tylko pod warunkiem, że kluczowe instrumenty polityki i zasoby zostaną zmobilizowane, oraz że wszystkie poziomy zarządzania pracować będą wspólnie, by spełnić jego obietnice.

Wezwanie do poprawienia propozycji reformy WPR z 2018 kierujemy w szczególności do liderów instytucji UE. Oczekujemy, by reforma WPR była całkowicie spójna ze Strategią „Od pola do stołu” i Strategią Różnorodności Biologicznej, zgodnie z trzema nadrzędnymi priorytetami:

1. Należy nadać WPR jasny kierunek i zdecydowane zarządzanie

- Wprowadzić istotne cele Zielonego Ładu do WPR i jasno powiązać płatności z postępami w zakresie realizacji celów Strategii „Od pola do stołu” i Strategii Różnorodności Biologicznej
- Zapewnić, że WPR będzie spójna z szerszym kontekstem polityk w UE, włączając w to polityki w zakresie zdrowia (zgodnie z podejściem „One health”), klimatu, rozwoju międzynarodowego, sprawiedliwej transformacji, gospodarki o obiegu zamkniętym i zerowego zanieczyszczenia.
- Umożliwienie przejścia w kierunku „wrażliwej na wartości odżywcze” polityki rolnej, która wspiera tworzenie związanych z żywnością środowisk sprzyjających zdrowiu i zrównoważonemu rozwojowi w Europie.
- Uaktualnić ramy realizacji WPR tak, aby wyrażała priorytety Strategii „Od pola do stołu”, np. poprzez dodanie wskaźników wyniku i wpływu w zakresie żywności.
- Poprawić zasady przejrzystości i udziału społeczeństwa w przygotowaniu Planów Strategicznych WPR zgodnie z Konwencją z Aarhus

2. Zapewnić, że WPR nie będzie wspierać ani zachęcać do szkodliwych praktyk, ani praktyk, które nie są zgodne z Zielonym Ładem

- Dodać i wzmocnić zabezpieczenia zatrzymujące lub zabezpieczające przed praktykami rolnymi, które mają negatywny wpływ na środowisko, klimat, zdrowie lub rozwój międzynarodowy, takimi jak intensywna produkcja zwierzęca, lub takimi, które nie są zgodne z przepisami w zakresie dobrostanu zwierząt.
- Wprowadzić rygorystyczną zasadę „nie szkodzić” do warunkowości płatności w ramach WPR, włącznie z maksymalną obsadą zwierząt, minimalną przestrzenią dla natury, redukcją zużycia pestycydów, ochroną torfowisk, trwałych użytków zielonych i płodozmiannem.
- Wprowadzić warunkowość społeczną, aby zagwarantować, że beneficjenci WPR szanują regulacje w zakresie prawa pracy, standardy socjalne oraz kolektywne porozumienia pracownicze.
- Zagwarantować, żeby WPR była całkowicie zgodna z zasadami Spójności polityki na rzecz rozwoju zapisanymi w Traktatach UE.

3. Wzmocnić pozycję rolników i innych aktorów z obszarów wiejskich, by mogli stać się motorem pozytywnej zmiany

- Przeznaczyć odpowiednio wysokie i jakościowe finansowanie w ramach WPR, aby zachęcić i nagrodzić rolników za realizację celów EZŁ, w tym ograniczenia stosowania pestycydów, nawozów i środków przeciwdrobnoustrojowych, zwiększenia obszaru rolnictwa ekologicznego, agroekologii i agroleśnictwa, wprowadzenia elementów krajobrazu o wysokiej różnorodności biologicznej, ograniczanie emisji gazów cieplarnianych, zapobieganie stratom i marnotrawstwu żywności, poprawę obiegu zamkniętego w sektorze rolnym, m.in. poprzez lepszy obieg składników odżywczych, ochronę i odbudowę ekosystemów (zwłaszcza na obszarach Natura 2000 i obszarach chronionych) oraz zmianę wzorców żywieniowych.
- Zapewnić dostępność instrumentów WPR w celu wzmocnienia przechwytywania wartości w gospodarkach lokalnych poprzez krótkie łańcuchy dostaw, promowanie modeli biznesowych zorientowanych na zdrowie i zrównoważony rozwój na obszarach wiejskich oraz zachęcanie i wspieranie rolników w przechodzeniu na systemy rolnictwa agroekologicznego, w tym poprzez zmniejszanie obsady zwierząt na jednostkę powierzchni i różnicowanie produkcji.

W tym niezwykłym czasie wielu kryzysów Europa musi znaleźć drogę naprzód, która łączy krótkoterminowe potrzeby z długoterminową wizją. Dlatego mamy wielką nadzieję, że nasze obawy i sugestie zostaną potraktowane poważnie, i podjęte zostaną działania na rzecz zapewnienia bardziej ekologicznej, sprawiedliwej i zdrowej przyszłości dla naszego sektora rolnego.

Z wyrazami szacunku,

National coalitions:

